

Насамкінець зазначимо, що зміни в доходах населення і розшарування громадян призводять до низки негативних наслідків. Відбувається моральне й економічне розшарування суспільства, втрачається спільність цілей, інтересів, відчуття здорового патріотизму. В результаті поділу суспільства виникають міжрегіональні і навіть міжнаціональні суперечності, що приводить до руйнування єдності України. Відбувається відтік кваліфікованих працівників із соціально важливих, наукоємних сфер трудової діяльності у сфери із більшим рівнем заробітної плати, що не вимагають відповідних знань. В результаті погіршується освітній, культурний потенціал суспільства, наукоємні галузі деградують, необхідність та потреба в освітніх послугах падає. В результаті низького рівня життя знижується трудова активність населення, погіршується здоров'я, знижується народжуваність, що призводить до демографічних криз. Відтак нерівність доходів громадян та їх низький рівень стають причиною соціально-економічних криз та провокують загрози національній безпеці.

Література:

1. Доходи і витрати населення України у 2008-2017 роках. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 01.11.2018р.).
1. Динаміка структури та обсягів приватних грошових переказів з-за кордону. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 01.11.2018р.).

Думин Вікторія Василівна

ст. гр. Фзм-21, ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор Кізима Т.О.

ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Існуюча на сьогоднішній день система забезпечення місцевих бюджетів достатніми фінансовими ресурсами для виконання функцій, покладених на органи місцевого самоврядування, не відповідає потребам громад, вона не створює фінансове підґрунтя сприятливого життєвого середовища, необхідного для надання мешканцям територіальних громад

якісних і доступних суспільних благ та послуг на основі забезпечення сталого розвитку території.

Нині показники соціально-економічного розвитку України свідчать, що існуюча система централізованого управління країною та її економікою не змогла комплексно забезпечити оптимальних взаємозв'язків територіальних інтересів із загальнодержавними. З огляду на це особливої значущості набуває впровадження реформ децентралізації в цілому та у регіонах зокрема. Необхідною передумовою здійснення процесу розширеного відтворення та соціального забезпечення територіальної громади є наявність фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Обґрунтування сутності, природи виникнення, особливостей формування, розподілу та використання фінансових ресурсів нерозривно пов'язано з розумінням змісту місцевого самоврядування та місцевих бюджетів.

Донедавна діюча система формування місцевих бюджетів характеризувалась низьким рівнем фінансової автономії, зменшенням частки власних доходів та збільшенням трансфертних платежів, а також відсутністю дієвих стимулів соціально-економічного розвитку, що сприяло впровадженню ефективної державної регіональної політики, як одного з головних чинників забезпечення ринкових перетворень та подальшого розвитку економіки України.

Нинішній стан економіки України характеризується поступовим збільшенням диференціації рівнів економічного і соціального розвитку регіонів та обсягів податкових і неподаткових доходів, які надходять до бюджетів.

Процеси децентралізації, що відбуваються сьогодні в Україні, охоплюють майже усі сфери суспільних відносин, у тому числі фінанси. При цьому бюджетна децентралізація реалізується достатньо активно, що приносить свої позитивні результати, перш за все – у вигляді значного збільшення доходів місцевих бюджетів.

Децентралізація є на сьогоднішній день однією з найуспішніших реформ, яка ефективно впроваджується в країні [1].

Фінансова децентралізація розпочалася шляхом прийняття в 2015 році змін до Бюджетного і Податкового кодексів України та низки важливих законів, зокрема щодо передачі органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і стабільних джерел доходів для їх реалізації; стимулювання територіальних громад до об'єднання та переходу на прямі міжбюджетні відносини з державним

бюджетом з відповідним ресурсним забезпеченням на рівні міст обласного значення, запровадження правових засад формування спроможних територіальних громад шляхом підвищення їх фінансової та економічної спроможності тощо. Зазначені законодавчі акти надали можливість органам місцевої влади розробити та схвалити в регіонах Перспективні плани формування спроможних територіальних громад відповідних областей та подати їх на затвердження Уряду.

Станом на 12 березня 2018 року в Україні створено 725 об'єднаних територіальних громад, з них у 665-ти уже пройшли вибори до ради, обрані голова ОТГ і старости. Їхня кількість суттєво збільшувалася щороку, починаючи з 2015-го, коли загалом було створено 159 ОТГ, в 2016 році - 366, 2017-го - 665, а в 2018 році їх вже нараховується 725. Беззаперечним успіхом реформи стало і суттєве зростання місцевих бюджетів: з 68,6 млрд грн у 2014 році до прогнозованих 221 млрд грн у 2018 році. Кожного року збільшуються субвенції з державного бюджету для формування інфраструктури в ОТГ. У 2017 році субвенція на потреби розвитку інфраструктури становила 1,5 млрд грн, а в 2018 році на ці цілі уряд заклав 1,9 млрд грн. [2].

Відзначимо, що фінансова децентралізація відкрила нові можливості для громад та для місцевих бюджетів, зокрема, розвиток інфраструктури, надання власних послуг, підвищення рівня медичних й освітніх послуг, належний рівень соціального захисту, планування територій та інше, що в свою чергу поступово впливатиме на фінансові результати місцевих бюджетів і на показники соціально-економічного розвитку відповідних територій.

Література:

1. Децентралізація – одна з найбільш прогресуючих реформ: Національна Рада реформ представила звіт за 9 місяців 2016 року. URL: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/3599> (дата звернення 11.11.2018р.).

2. Ярошук О. Рубікон децентралізації – успіхи головної реформи останніх 4 років. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/425-rubikon-detsentralizatsiyi-uspihi-golovnoyi-reformi-ostannih-4-rokiv>. URL: (дата звернення 11.11.2018р.).